

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/8/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812200987
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2012:3812200987.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom vo veci starostlivosti o maloletú X. C., nar. XX.X.XXXX, občan Slovenskej republiky, bytom u matky, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov, matka: W. G., nar. X.X.XXXX, bytom C., D. XX/XX a otec: H. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. J. O. XXX, O., U., štátny občan Talianska, o určenie práv a povinností rodičov k maloletej X., takto

rozhodol:

Maloletú X. C., nar. XX.X.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, W. G., nar. 8.1.1986, ktorej právom a povinnosťou je maloletú X. zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Otec, H. C., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu maloletej X. mesačne sumu 200 eur, k rukám matky, mesačne vždy vopred, najneskôr do 20 - teho dňa v mesiaci.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.8.2011 do 30.4.2012 v celkovej výške 1.650 eur p o v o ľ u j e súd otcovi zaplatiť v 100 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozhodnutia, pod následkom straty výhody splátok a zročnosti celej sumy v prípade nezaplatenia jednej zo splátok riadne a včas.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 23.1.2012 matka žiadala, aby súd zveril jej maloletú dcéru Celine do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej od 1.8.2011 výživným vo výške 500 eur mesačne s odôvodnením, že s otcom maloletej žili spolu asi 6 rokov, z toho 1 rok v Taliansku. V dôsledku nezhôd sa vrátila na Slovensko. Otec maloletej pracuje stále niekde v zahraničí a o rodinu a maloletú neprejavoval záujem. Od augusta 2011 na výživu maloletej neprispieva a ani sa o ňu nezaujíma. Je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa vo výške 210 eur mesačne. V starostlivosti má aj maloletú D., ktorej prispieva na výživu jej biologický otec sumou 70 eur mesačne. Býva u starej matky, ktorej na bývanie prispieva sumou 150 eur mesačne. Maloletá už konzumuje všetku stravu, používa hygienické plienky. Máva časté zápal dýchacích ciest a zápal pľúc. Celkové náklady na lieky pre maloletú má vo výške asi 30 eur mesačne.

Pretože sa miesto súčasného pobytu otca maloletej zistiť nepodarilo, uznesením č. k. 12P 8/2012-7 zo dňa 13.3.2012 podľa § 48 ods. 4 O.s.p. rozhodol súd tak, že súdne písomnosti v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12P 8/2012 otcovi sa budú doručovať uložením v súdnom spise až do právoplatného skončenia konania.

Dokazovaním vykonaným na pojednávaní, vypočutím matky maloletej, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s príjmami a nákladmi matky maloletej ako i z obsahu spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P 35/2010, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

Maloletá X. sa narodila mimo manželstva jej rodičov. Otec je štátnym občanom Talianska.

V dôsledku nezhôd medzi rodičmi maloletej, ktorý predtým 6 rokov žili spolu, sa matka aj s maloletou vrátila na Slovensko, kde sa zdržiava asi 1,5 roka. Okrem maloletej X. matka má ešte dcéru D. s iným mužom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti a ktorý jej mesačne na dieťa prispieva sumou 75 eur. V čase keď sa odsťahovala na Slovensko, otec maloletej predal byt, v ktorom bývali, odišiel bývať niekam do zahraničia, z dôvodu ktorého po dohode s otcom maloletej sa odsťahovala aj s dcérou X. na Slovensko. V súčasnej dobe s otcom v kontakte nie je. Uviedla, že na adrese uvedenej v návrhu sa otec nezdržiava, pretože tento byt, v ktorom spolu bývali, predal. Otec by sa mal zdržiavať v Amerike alebo v Afrike, kde presne sa zdržiava, vedomosť nemá. Aj v minulosti viedol samotársky život, s nikým z rodiny sa nestretával. Jeho rodinu v podstate ani nepozná. V minulosti si už raz podala návrh na zverenie dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti a o určenie výživného. Konanie sa viedlo na tunajšom súde pod sp. zn. 16P 35/2010. V čase, keď konanie prebiehalo, otec sa náhle objavil na Slovensku a uviedol jej, že pokiaľ bude na návrhu trvať, výživné jej platiť nebude, v dôsledku čoho návrh na začatie konania vzala späť. Naposledy bol otec maloletej na Slovensku v júli minulého roku, zdržal sa dva týždne. Vravel jej, že ide niekam do Afriky. Je pravda, že od júla 2011 ešte dvakrát maloletej telefonoval. Rozprával sa so starou matkou maloletej, pýtal sa, či dcéra je zdravá. Uviedla, že otec maloletej ovláda niekoľko jazykov, ovláda okrem iného slovenský jazyk, na Slovensku mal v minulosti aj podnikateľské aktivity, mal tu firmu asi 6 rokov. Naposledy bola s otcom v kontakte asi mesiac dozadu. Otec sa jej pýtal na dcéru a na výživu jej poslal 150 eur, odmietol jej uviesť, kde sa zdržiava, resp. kde sa v minulosti bude zdržiavať. O termíne pojednávania mu však povedala, jeho súčasné pomery nepozná, nevie čo robí, kde robí, v minulosti jej však dokázal poslať sumu 2.000 až 5.000 eur výživného na maloletú, preto aj navrhla titulom výživného sumu 500 eur na maloletú, aj keď výživné jej v minulosti posielal nepravidelne. Odkedy prišla s maloletou na Slovensko, otec za dcérou prišiel spolu dvakrát, vždy to bolo na mesiac. Naposledy videl dcéru minulý rok. Otec t. č. by mal podnikáť, v akom odbore a s akým výsledkom uviesť nevedela. K pomerom otca uviedla, že tento má 30 ročného syna, či má nejakú vyživovaciu povinnosť okrem X. uviesť nevedela. Otec v minulosti nemal žiadne dlhy, teda aspoň o tom nevedela. Jeho zdravotný stav bol takisto dobrý, bol rozvedený.

Podľa vyjadrenia matky, táto žije t. č. u svojej starej matky v 2 - izbovom byte. Maloletá je pomerne často chorá, máva zápal dýchacích ciest a v minulosti prekonala aj slabý zápal pľúc. Priemerné náklady maloletej u lekára sú vo výške 30 eur mesačne. Maloletá používa stále plienky, s čím má náklady mesačne cca 40 eur, ďalšie náklady s maloletou má ohľadne oblečenia a stravy.

Celkové náklady na bývanie v mieste bydliska matky sú vo výške 230 eur mesačne, z tejto sumy prispieva svojej starej matke sumou 120 eur mesačne. Je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 194,70 eur mesačne a poberá rodinné prídavky na svoje druhé dieťa D. vo výške 22,54 eur, na ktorú jej biologický otec mesačne prispieva výživným sumou 25 eur. Maloletá sa stravuje v školskej jedálni, jej náklady na stravu hradí sumou 25 eur, ŠKD štvrťročne platí vo výške 15 eur.

Kolízna opatrovníčka sa v priebehu konania k návrhu matky o zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti pripojila. Navrhla, aby súd určil otcovi platiť na maloletú mesačne počnúc dňom 1.8.2011 výživné vo výške 200 eur mesačne. Poukázala na písomný záznam zo šetrenia pomerov v rodine, ktoré vykonali 15.5.2012, z ktorého vyplýva, že šetrením v rodine, bytových pomerov v mieste bydliska matky, neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletú X.. Maloletá má v domácnosti, kde s matkou žije, vytvorené vhodné podmienky pre svoj ďalší fyzický a psychický vývin. V čase šetrenia preukázala matka dostatočné množstvo primeraného ošatenia pre maloletú, osobná hygiena maloletej bola na veľmi dobre úrovni. V súčasnom období žije maloletá so svojou matkou u matkinej starej matky v 2 - izbovom štátnom byte, ktorý je primerane zariadený k potrebám rodiny, hygiena je na požadovanej úrovni. Okrem maloletej X. má matka v osobnej starostlivosti aj maloletú D. S., ktorá je žiačkou 2. ročníka základnej školy, ktorej prispieva otec sumou 75 eur mesačne na výživu.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 16P 35/2010 sa matka prvýkrát domáhala zverenia X. do svojej osobnej starostlivosti. Súčasne žiadala, aby otec platil na výživu maloletej výživné v sume 1.000 eur mesačne, počnúc dňom 1.10.2010. V priebehu konania vzala matka návrh na začatie konania späť a preto uznesením č. k. 16P 35/2010-21 zo dňa 24.5.2011 bolo konanie vo veci zastavené. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.6.2011.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Zhodnotiac výsledky dokazovania dospel súd k právnomu záveru, že návrh matky maloletej o zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne. V konaní mal súd preukázané, že matka aj s maloletou už asi 1,5 roka žije na území Slovenska, pričom otec o maloletú sa zaujíma len sporadicky, prostredníctvom telefonického kontaktu, pričom na jej výživu od 1.8.2011v podstate neprispieval. V starostlivosti matky o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky, naopak v mieste svojho bydliska má maloletá podľa zistení kolízneho opatrovníka vytvorené dobré predpoklady pre fyzický a psychický vývin. Z vyššie uvedených dôvodov zveril súd maloletú X. do osobnej starostlivosti matke. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti otca pre maloletú, tu súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletej, ktorá osobitné náklady nemá, stále používa plienky a matka má takisto zvýšené náklady kvôli zdravotnému stavu. Príjem matky je minimálny, pozostávajúci z rodičovského príspevku. Hoci pomery na strane otca sa súdu zistiť nepodarilo, z vyjadrenia matky mal súd zistené, že otec v minulosti sa živil podnikaním, pričom bolo v jeho možnostiach a schopnostiach, aj keď nepravidelne, na výživu mal. X. prispievať na výživu aj sumou 2.000, resp. 3.000 eur.

Z vyššie zisteného skutkového stavu, aj na návrh kolízneho opatrovníka, považoval súd za primerané zaviazat' otca platiť na výživu maloletej mesačne aj sumu 200 eur a to od 1.8.2011, teda od obdobia, od ktorého otec na výživu maloletej v podstate prestal prispievať.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.8.2011 do 30.4.2012 v celkovej výške 1.650 eur /9 mesiacov x 200 eur - zaplatenie sumy 150 eur v mesiaci marec 2012/ umožnil súd otcovi zaplatiť v 100 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným s poukazom na ust. § 160 ods. 1 O.s.p.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že v čase podávania tohto návrhu bola matka občianskou Slovenskej republiky, bydlisko má na území Slovenska a odporca ako občan Talianskej republiky má trvalé bydlisko na území Talianska, je daná právomoc súdu Slovenskej republiky. Príslušnosť súdov Slovenskej republiky na konanie o úprave vzťahov medzi rodičmi a deťmi, /zverenie do výchovy a výživné/ je daná podľa článku 5 ods. 2 Nariadenia rady č. 44/2001, podľa ust. ktorého vo veciach výživného sa právomoc súdu zakladá podľa bydliska alebo obvyklého pobytu výživou povinnej osoby, alebo ak je vec spojená s konaním o právnom stave osoby je právomoc založená v prospech súdu, ktorý podľa právneho poriadku svojho štátu má právomoc vo veci konať, ak sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnom občianstve niektorého účastníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne trojmo.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p. v platnom znení).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.